

PAH ilmanäytteenotto-ohje

Höyryinä esiintyvät PAH-yhdisteet

Tarvikkeet

- pumppu
- XAD-putkia
- työväline XAD-putken pään rikkomiseen (esim. viila tai sakset)
- pumpun virtaus n. 2 L/min
- suositeltava näytteenottoaika 90 minuuttia

Näytteenotto

Höyryinä esiintyvät PAH yhdisteet kerätään pumpun avulla XAD-putkeen. Laboratorio laittaa yleensä näytteenottovälineiden mukaan yhden ylimääräisen XAD-putken. Tämä on ns. kenttänolla, joka liittyy laboratorion sisäiseen laadunvalvontaan. Kenttänollaputken päät katkaistaan ja suljetaan heti tämän jälkeen punaisilla korkeilla.

HUOM!

Terävä XAD-putki voi rikkoa pumpun silikonilettoa. Mikäli samalla pumpulla otetaan useampi näyte, tulee letkun kunto tarkastaa joka näytteenoton jälkeen. Näytteenottovälineiden mukana tulee vaihtoletku, jonka voi vaihtaa tarpeen vaatiessa.

PUMPPUA EI SAA KÄYTTÄÄ VERKKOVIRRALLA. JOS AKKU TYHJENEE NÄYTTEENOTON AIKANA, ON SE LADATTAVA ENNEN KUIN NÄYTTEENOTTOA VOIDAAN JATKAA.

- Näytteen keräysnopeus on n. 2 L/min ja näytettä olisi hyvä ottaa tällä virtausnopeudella noin **90 minuuttia**.
- Täytä kutakin näytettä koskevat tiedot lähetelomakkeelle. XAD-putkiin tulee merkitä näytetunnus tussilla. Pumpun numerotunnus on merkitty pumpun takaosaan (esim. AH1).
- Riko lasisen XAD-putken molemmat päät ja aseta XAD-putki kuvan 1 mukaisesti. Tarkista, että XAD-putken nuoli osoittaa pumppuun päin.

Kuva 1. XAD-putken katkaiseminen ja liittäminen pumppuun

- Kytke pumppuun virta painamalla power/enter-näppäintä.
- Käynnistä pumppu painamalla muutamia sekunteja run/stop-näppäintä
- Keräyksen päättyessä sammuta pumppu painamalla run/stop-näppäintä, poista XAD-putki ja aseta punaiset muovikorkit tiukasti XAD-putken päähän (**varo lasiputken teräviä reunoja!**).
- **Huom.** Pumppu tekee näytteenoton aikana toiminnan tarkastuksia ja pysähtyy ajoittain hetkeksi, mutta käynnistyy sitten uudelleen automaattisesti
- Sammuta pumpun virta painamalla power/enter-näppäintä.
- Kirjaa lähetelomakkeelle näytteenottoaika ja kirjoita XAD-putkeen näytetunnus esim. tussilla.

Näytteiden lähettäminen laboratorioon

- Toimita keräimet laboratorioon samassa pakkauksessa ja samalla tavoin pakattuna, kun laboratorio on ne lähettänyt.
- Täytä jokaisen näytteen tiedot sähköiseen *OmaLabroc*-järjestelmään. Vaihtoehtoisesti voit täyttää paperiset tilauslomakkeet ja toimittaa ne laboratorioon näytteiden mukana tai sähköpostilla. Lomakkeita on saatavilla Labrocin verkkosivuilla.
- Jos näytteen toimitus välittömästi ei ole mahdollista, säilytä keräimet jääkaappilämpötilassa.